

Modalități de a picta fără pensulă

Prof. Nuță Maria Magdalena
Colegiul Național „Nicolae Titulescu”

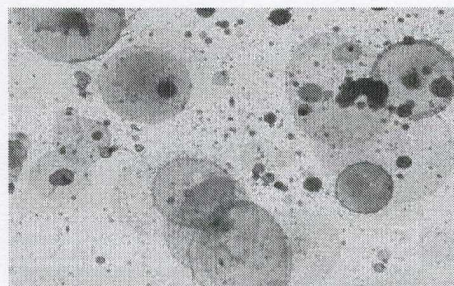
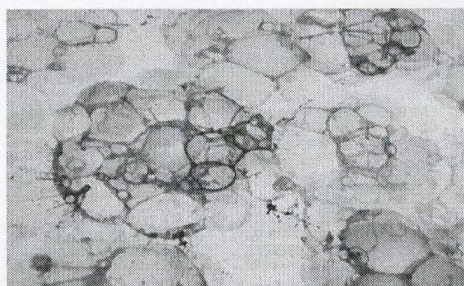
*„Arta nu e ceea ce vezi, ci ceea ce îi faci pe alții să vadă!”
Edgar Degas*

Pentru a-și dezvolta latura creativă este nevoie ca elevii să fie expuși unei game largi, variate de activități într-o manieră plăcută și distractivă. Scopul activităților artistico-plastice este acela de a descoperi, prin urmare nu se va urmări rezultatul activității, ci procesul pe care îl desfășoară copilul în manipularea materialelor puse la dispoziție de către cadrul didactic. Copiii pot să folosească diferite materiale (acuarele, tempera, guașă, soluții colorate cu diferiți pigmenți din comerț, materiale textile imprimate, hârtie de desen albă, hârtii colorate, creponate, cartoane, etc.), creând altceva decât ceea ce sunt, fără să-și piardă propria lor structură.

Folosirea tehnicilor de lucru nu trebuie să fie un scop în sine întrucât aceasta blochează procesul de cultivare a creativității. Ea poate fi organizată sub forma unor exerciții-joc, sub formă de demonstrații, dar mai ales pe baza metodei învățării prin descoperire. Ideal este ca exprimarea să fie liberă iar elevul mulțumit de ceea ce a realizat. Important pentru copil este faptul că a putut participa la actul artistic, liber și direct. Cele 7 modalități de a picta fără pensulă, care urmează a fi prezentate, necesită cunoașterea elementelor de limbaj plastic și utilizarea lor, implică dezvoltarea și consolidarea mai multor abilități.

1. Tehnica bulelor de sapun

Tehnica picturii cu bule de săpun presupune un “joc” puțin murdar, dar care ajută la realizarea unor creații artistice neobișnuit de frumoase. Această procedură este folosită de copii, fiind o tehnică des folosită în activitățile didactice. Într-un recipient în care se fac balonașe de săpun se adaugă culori tempera sau acrilice și se suflă cu un pai până devine o masă mare de baloane, care se adaugă pe hârtie.

2. Tehnica picturii cu degetul

Această tehnică folosită de către cadrele didactice la orele de educație plastică, este o tehnică ușoară și distractivă, oferind o mare siguranță copilului întrucât este cel mai adecvat mod de a-și exprima emoțiile interioare. Se folosesc culori acrilice nu foarte fluide, care sunt ușor de aplicat pe suprafața de lucru.

3. Tehnica picturii cu pompița

Metoda de lucru a acestei tehnici este una foarte simplă și atrăgătoare pentru copii. Astfel se pregătește suprafața de lucru, apoi se alege pompița în care se pune culoarea dorită și se împoașcă acuarela pe suprafața de lucru.

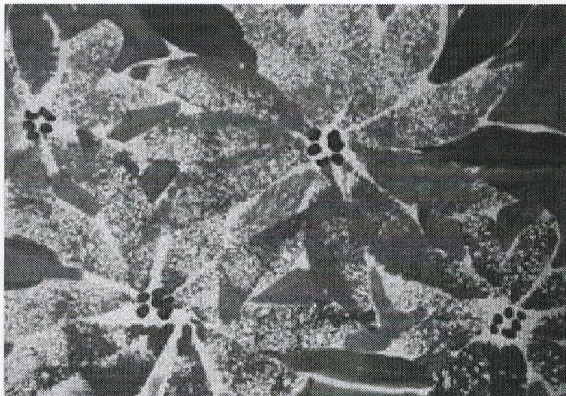
Materiale didactice: hârtie albă sau colorată, pânză, hârtie de ambalat, tricouri, 2-3 pompițe de apă amestecate cu acuarele de diferite culori.

4. Tehnica picturii cu buretele

Buretele se pretează foarte bine la pictura pe hârtie, ținând cont că absoarbe foarte bine apa și implicit culoarea. Se pot folosi culori pe bază de apă sau culori acrilice. Ca material didactic se folosesc bureți utilizați la bucatarie, hârtie albă sau colorată, pânză, farfurii de carton, etc.

Metoda de lucru: buretele se îmbibă în culoare, apoi cu ajutorul lui, aleatoriu, se lasă urme pe suprafața de pictură. După ce se amprentează culoarea pe suprafața de lucru, se poate

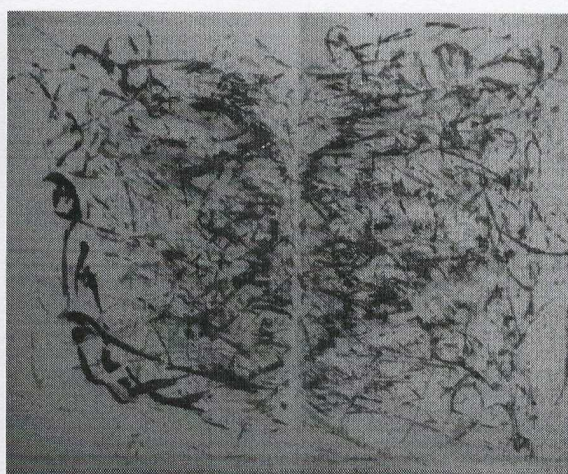
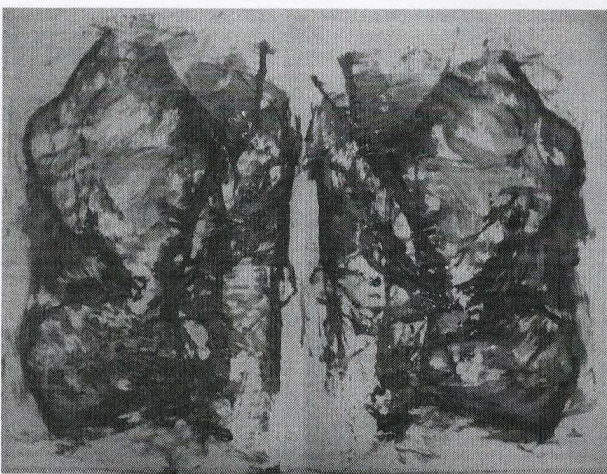
trece la o altă culoare folosind un alt burete, și astfel se poate continua până la câte culori se dorește a fi utilizate.

5. Tehnica picturii cu sfoara

Este o tehnică în care pictatul se face cu ajutorul unei sfori din bumbac care se manevrează fie prin tragere și presare între două coli de hârtie, fie prin răsucire, fie prin atingere delicată pe suprafața de lucru. Se pot folosi simultan mai multe sfori, îmbibate în culori diferite, sau o singură sfoară cu ajutorul căreia se împrăștie culorile pe hârtie. Prin această activitate se urmărește expri-marea gândurilor și emoțiilor, dezvoltarea gândirii abstracte, încurajarea luării deciziilor.

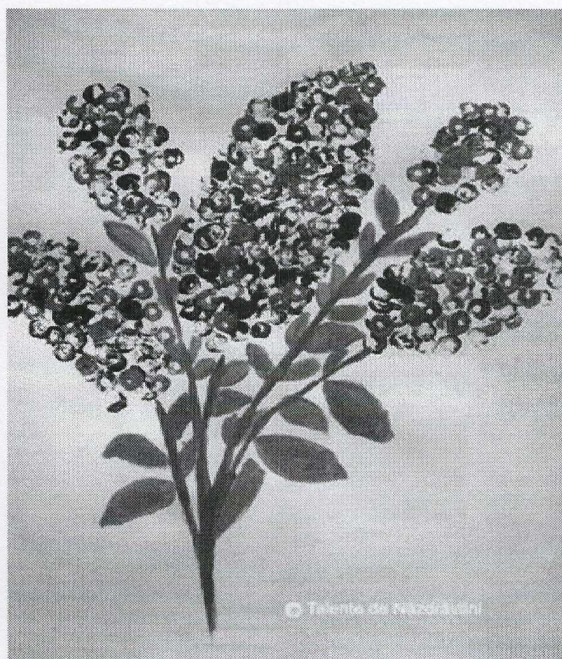
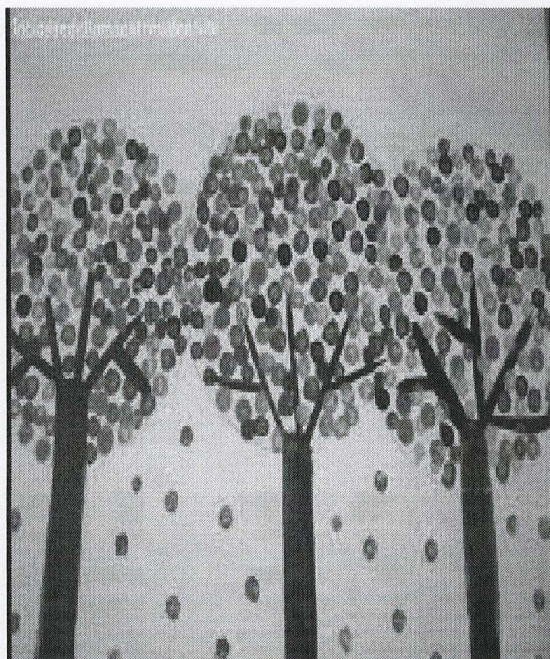
Materiale necesare: culori tempera/guașă; bucăți de sfoară din bumbac (lungi de 30-40cm); coli de hârtie mai groasă (preferabil format A3, mai ales pentru realizarea unei picturi *în oglindă*); tăviță pentru culori; o față de masă din plastic sau ziare pentru protejarea mesei pe care se lucrează.

6. Tehnica picturii cu bețișoare cu vată

Este foarte distractiv pentru copii să picteze cu obiecte care sunt neordinare, dar și o modalitate atractivă pentru copiii care nu prea au interes pentru artă. E o invitație pe care copiii nu ar refuza-o. Un avantaj în folosirea bețișoarelor cu vată în pictură este, în primul rând, accesibilitatea (comparativ cu pensule), dar și faptul că nu ai treabă cu curățirea pensulelor după activitate. Și cel mai important, pictura cu bețișoare este o activitate distractivă care îi ține pe copii ocupați și concentrați pentru o perioadă mai lungă.

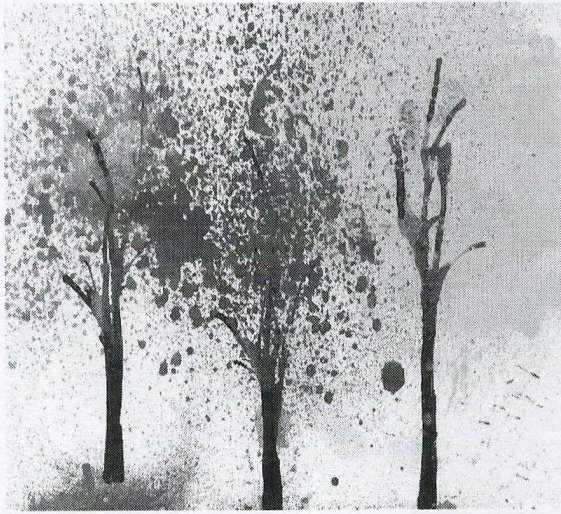
Vopseaua se toarnă pe o paletă, pe un capac de plastic sau pe prosop de hârtie. Se pregătește câte un bețișor pentru fiecare culoare, apoi se trece la realizarea a ceea ce s-a dorit a fi creat. *Materiale necesare:* câteva bețișoare cu vată (pentru urechi); vopsea lichidă; foaie albă sau colorată.

7. Tehnica picturii cu paiul

Este o activitate deosebită pentru care veți avea nevoie de acuarele diluate cu apă și un pai. Puneți picături de culoare pe foaie și apoi suflați. Se pot realiza lucrări artistice deosebite.

Materiale didactice: 7,8 paie; acuarelă, guașă, tempera; hârtie albă sau colorată; pânză, cutii de carton, hârtie de ambalat.

Desigur, tehnicile prezentate pot fi aplicate în funcție de complexitate, la diferite categorii de vârstă. După ce copiii au fost inițiați, trebuie să li se pună în permanență la dispoziție materialele și ustensilele de lucru, pentru a li se forma deprinderi specifice și pentru a le da posibilitatea să descopere îmbinări de culori, să redea în mod original și creativ diferite imagini și modele. Acest lucru contribuie la dezvoltarea laturii creative și a gustului pentru frumos.

Bibliografie:

- Breben, S.- Metode interactive de grup- ghid metodic, Editura Arves, 2002
Roco, M., - Creativitatea și inteligența emoțională, Editura Polirom, București, 2001
Manual de arte vizuale pentru clasa a IV-a , Ed. Litera, 2013
Manual de educație plastică pentru clasa a V-a , Ed. All., 1998